Les 2.4

Stappenplan Praat het uit

Doel Blok 2

De leerlingen leren hoe ze zelf (zonder hulp van de leerkracht) conflicten constructief kunnen oplossen.

Leskern

De leerlingen leren het stappenplan ‘praat het uit’ en oefenen er mee.

Woorden

rustig, uitvoeren, uitpraten, het stappenplan

Hulpzinnen

- We praten het uit
- We lossen het op

Materialen

- De blokposter
- Illustratie Stappenplan Praat het uit op A3. Per tweetal een stappenplan op A4
- Illustratie In de Rij
- De Vreedzame Schoolbal

Voorbereiding

- Zet een computerspelletje klaar
- Zet de film Stappenplan klaar
- Ga met de leerlingen in een kring zitten, zoveel mogelijk meisjes en jongens door elkaar.

Agenda

- Binnenkomer
- Wat gaan we doen en leren?
- Introductie stappenplan Praat het uit
- Wat hebben we gedaan en geleerd?
- Afsluiter

Binnenkomer

Welkom bij deze les. Doe een binnenkomer, bijvoorbeeld onderstaande.

Geef de klap door

U legt uit dat u een handklap doorgeeft aan de leerling die rechts van u staat. U maakt ook oogcontact met deze leerling. De ontvangende leerling doet precies hetzelfde met de leerling die rechts van hem staat. Zo gaat de handklap de kring door en komt weer terug bij u. Herhaal dit een aantal keren zonder onderbrekingen.

Wat gaan we doen en leren?

Bekijk met de leerlingen de blokposter van Blok 2. Vraag de leerlingen wat we tot nu toe geleerd en gedaan hebben. Behandel kort: verschil conflict-ruzie, het verschil tussen de drie petten, **rustig** worden en de win-win-oplossing.
Vandaag leren we hoe je conflicten zelf kunt oplossen met een stappenplan.
Neem de agenda door en vraag of iedereen akkoord is.

Introductie stappenplan Praat het uit!

Laat het stappenplan op A3 zien. *Dit noemen we een* **stappenplan**. *Je ziet hier vier stappen. Om een conflict goed op te lossen leren we hoe je elke stap met elkaar gaat* **uitvoeren**. *Conflicten gaan we met deze stappen* **uitpraten**.
Vouw de stappen 2 t/m 4 weg en bespreek de eerste stap.
Vouw dan de tweede stap er bij. Leg elke stap kort uit en verwijs naar het bijbehorende pictogram. U kunt het stappenplan ook als losse stappen printen en neer leggen op de grond, dan kunt u het ook letterlijk lopend doen, van de ene naar de andere stap.
Start de film Stappenplan van Blok 2 van de website. Behandel nogmaals het stappenplan per stap, door de film steeds stop te zetten bij het begin van elke stap.
Leg uit wat in elke stap gaat gebeuren en start de film weer. Laat steeds de stap op de A3 poster zien. Behandel zo alle stappen.
Afhankelijk van uw groep kunt u de vraag stellen: waarom is het handig om dit stappenplan te gebruiken bij een conflict?

Oefenen met het stappenplan Praat het uit!

Vertel dat we nu gaan oefenen. Bespreek met de leerlingen welk conflict regelmatig voorkomt of kies het conflict waarin twee leerlingen beiden met de computer willen. Eén van beiden roept meteen: *ik wil eerst* en duwt de ander weg. Speel het eventueel voor met een leerling bij het klaarstaande computerspel. Kies met de leerlingen een conflict.
Afhankelijk van uw groep laat u vervolgens een tweetal het rollenspel voor de groep spelen en herhaalt u dit nog eens met een ander tweetal, of doet u onderstaande werkvorm.
Maak tweetallen via de coöperatieve werkvorm *In de Rij.* Laat de illustratie zien.

- Laat de leerlingen een rij vormen op kleur van hun haar (van donker naar licht).
- Laat tweetallen maken door de rij dubbel te klappen.
- Geef elk tweetal een stappenplan en/of projecteer op het digibord.
- Verdeel de rollen (eerst rij A als leerling die al bij de computer zit) en laat de koppels het stappenplan oefenen.
- Wissel van rollen. Geef kort denktijd en laat weer uitspelen.
- Laat nieuwe leerlingen eventueel bij een tweetal meekijken.

Bespreek na, inventariseer de gevonden oplossingen en geef opstekers aan de groep en enkele leerlingen over luisteren en goed uitpraten.

Wat hebben we gedaan en geleerd?

Vat samen: *We hebben geleerd dat je conflicten kunt oplossen met het stappenplan Praat het uit. We gaan elkaar helpen zo veel mogelijk conflicten zelf op te lossen. Ook als jullie bij mij komen met een conflict zal ik proberen jullie eerst het conflict zelf te laten oplossen.*
We gaan daar de komende tijd allemaal op letten.
Laat de leerlingen tot slot bedenken wat ze zichtbaar willen maken op de blokposter.

Afsluiter

Doe een afsluiter, bijvoorbeeld onderstaande.

Blad vangen
De leerlingen zitten in een kring. U houdt een A4-tje op de vingertoppen met gestrekte arm in de lucht. U noemt een naam van iemand in de kring. Deze leerling probeert het blad te vangen voor het op de grond valt. Slaagt de leerling hierin, dan mag hij het blad doormidden scheuren. De leerling houdt het gehalveerde blad op de vingertoppen in de lucht, noemt een naam van iemand anders in de kring die het blad probeert te vangen. Telkens als het blad gevangen wordt mag het doormidden gescheurd worden. Als de leerling het blad niet kan vangen voor het valt, wordt het niet gescheurd en laat de leerling het blad ongescheurd weer vallen. Het spel wordt gespeeld tot het papier niet meer gescheurd kan worden.

Leerkrachtgedrag

- Werk de blokposter bij.
- Zoek met de leerlingen naar een goede plek in de klas, of op de gang om het stappenplan op te hangen. Op deze plek kunnen leerlingen rustig hun conflict oplossen en bespreken.
- Gebruik voortaan het stappenplan bij het laten oplossen van conflicten. Behandel af en toe een succesvolle aanpak van twee leerlingen in de hele klas.

Vervolgactiviteiten

Stappenplan mee naar huis

Geef de leerlingen een klein kaartje ‘Praat het uit’ mee naar huis en vraag hen thuis uit te leggen hoe hier op school mee wordt gewerkt. Vraag in de klas reacties terug.
U kunt er ook voor kiezen om ouders uit te nodigen in de groep en de leerlingen te laten zien hoe ze op school een conflict oplossen.

Conflict bespreken

Bespreek een conflict dat leerlingen soms hebben met de groep. Vraag de leerlingen die het conflict gehad hebben of ze dit in de groep willen bespreken. Ze kunnen het eventueel eerst voorspelen. Hebben ze zelf al een goede oplossing of kan de groep hierin nog meedenken?